

IDEFISC®

Juridische nieuwsbrief: verschijnt driemaandelijks

© IDEFISC Internationale vereniging met wetenschappelijk doel - Nummer : 88 - Afgiftekantoor: Brussel V - september 2014 - info@idefisc.be

Editoriaal

OESO en “fiscale transparantie”

De OESO is een internationaal organisme met als initieel doel een betere samenwerking tussen de landen te verzekeren met het oog op de economische ontwikkeling. Het is lange tijd vooral een economische raadgever voor de landen geweest, die meestal een aanpak verdedigde die gebaseerd was op de vrije uitwisseling, en soms enkele ideeën die neigden naar de liberalisering van de economie onderstreepte.

Op fiscaal vlak speelde het een rol van expert en heeft het meer bepaald opeenvolgende modellen van verdragen ter voorkoming van de dubbele belasting voorgesteld, die de landen vrij waren aan te nemen zoals ze werden voorgesteld of aangepast in functie van hun eigen behoeften.

Begin de jaren 2000, en in het bijzonder in 2009, speelt het echter een meer politieke rol. De OESO heeft zo een *“wereldforum over de transparantie en de uitwisseling van gegevens in het kader van fiscale doeleinden”* gecreëerd. Dit leidt tot een verwarring, die opzettelijk in stand wordt gehouden, met betrekking tot het begrip transparantie. Dit is goed wanneer het een transparantie van de publieke machten inhoudt jegens de bevolking waarvan ze de

geconfisqueerde middelen gebruikt via de belastingen. Het is echter een manier om de macht van de landen nog meer uit te breiden en het betekent een gevaar voor het privé-leven wanneer het de bedoeling is om de transparantie van het vermogen van individuen tegenover het land te verzekeren. Wat de OESO echter zoekt, is enkel en alleen die laatste *“transparantie”*, welke een vorm van inquisitie is.

Naar het voorbeeld van de FATF, bevoegd inzake witwassen van kapitaal, is het forum over de transparantie, zonder parlementaire vergadering en enkel samengesteld uit experts die benoemd zijn door de uitvoerende macht van het land, van alle democratische legitimiteit ontdaan. Maar, nog steeds naar het voorbeeld van de FATF, stelt het teksten op, onder de vorm van *“aanbevelingen”*, voor de FATF, en onder de vorm van *“normen”* voor de OESO, die in werkelijkheid aan de Parlementen van de nationale staten worden opgelegd.

Het is op die manier dat we eind juli weet hebben gekregen van een *“standaard”* norm voor de automatische gegevensuitwisseling. Deze norm, sterk geïnspireerd door de Amerikaanse vereisten in de FATCA-

akkoorden, verplicht de banken in alle lidstaten van de OESO, met een bedoeling om zich over de hele wereld uit te breiden, om in de praktijk een belangrijke hoeveelheid jaarlijkse informatie over hun klanten aan de regering van hun land van woonplaats over te maken.

Deze gegevens gaan veel verder dan hetgeen momenteel voorzien is door de spaarrichtlijn, met andere woorden het bedrag van interesten. Ook het bedrag van de dividenden, de meerwaarden en zelfs het saldo van de rekeningen op het einde van het boekjaar zullen moeten bekend gemaakt worden, dit op risico dat gegevens worden overgemaakt aan landen, zoals België die noch het fortuin, nog de meerwaarden belast, waarvan de administratie deze informatie niet nodig heeft om de belastingen te heffen, maar die zeker onrechtstreeks zal gebruikt worden in het kader van een *“kadaster van fortuinen”*.

Een eigenaardige toekomst voor een organisatie die van een expert ter verdediging van de economische vrijheden, is veranderd in een initiatiefnemer van een wereldwijde big brother.

Thierry AFSCHRIFT

De slagen van de berenklaauw

Kleine rekeningen, kleine geesten

Onze regeringsleiders zijn duidelijk niet in staat om van systeem te veranderen, zelfs niet wanneer ze nieuwe coalities vormen. Men kondigt ons minuscule verlagingen van enkele belastingen aan, maar ten koste van verhogingen van andere belastingen. Kortom, we blijven bij het model van de super welvaartsstaat, ambitieus en inefficiënt, die beweert alles te regelen volgens ieders mogelijkheden, deze *“fictie volgens dewelke iedereen wordt geacht te leven ten koste van alle anderen”*, zoals Frédéric BASTIAT beweert. Niemand heeft de moed om wat geen model is, maar een permanente mislukking, in vraag te stellen. Niemand zegt dat men zou moeten beginnen met een herziening van de uitgaven van de staat, met zich af te vragen welke uitgaven in realiteit te rechtvaardigen zijn en alle andere radicaal te schrappen.

Men blijft spreken over *“voordelen”* van verlagingen, en niet van de publieke uitgaven, maar van hun groeipercentage. Soms durft men ze zelfs kwalificeren als nieuwe belastingen, zoals de vorige regering op systematische manier heeft gedaan.

De ongelikte beer

Editoriaal

OESO en "fiscale transparantie"	1
Verjaring van de PB bijdragen: nieuws!	6
In fiscale zaken is het beroep altijd opschortend	8
Het Brussels Gewest verlengt de registratietermijn van commandeverklaringen	9
Normaal beheer van het privé-vermogen versus beroepsinkomsten	10
De rechter heeft de bevoegdheid om de bijzondere aanslag op geheime commissies te verminderen	12
Belasting van de vergoedingen bij einde mandaat	13
Vruchtgebruik en uitgaven gelinkt aan de maatschappelijke activiteit: Het Hof van Cassatie in het voordeel van de belastingplichtige	14
Vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor investering in zones met moeilijkheden	16
Leasing en het bankgeheim: een lang verhaal	18

Verjaring van de PB bijdragen: nieuws!

De programmawet van 9 juli 2004 laat reeds een aantal jaren van zich spreken: de wetgever was a posteriori en met terugwerkende kracht tussengekomen in lopende fiscale geschillen door ervoor te zorgen dat de PB bijdragen – waarvan de terugvordering in rechte verjaard had moeten zijn – bij gedwongen uitvoerbaarheid ten voordele van de Belgische staat kunnen ingevorderd worden. Het Hof van Cassatie had terecht beslist dat de Belgische staat in een reeks dossiers de verjaring niet correct had gestuit, omdat de stuitende actie niet geldig was, maar de wetgever had met deze wet a posteriori gedecreteerd dat de stuitende acties geldig waren.

De retroactieve wet was onderhevig aan de verontwaardiging van de verdedigers van de belastingplichtigen, maar ondanks de vele beroepen die werden ingediend tegen de wet en de vele kritieken, had de rechtspraak ze toch zonder slag of stoot toegepast. Het is duidelijk dat de financiële belangen die op het spel staan in de geest van de wetgever (en de rechtscolleges ...) de rechtszekerheid en het ontbreken van retroactiviteit van de fiscale wet die iedereen van een rechtsstaat mag verwachten, ver overstegen.

Een moedig arrest dat op 14 januari 2014 door het Hof van Be-

roep van Brussel werd geveld heeft echter protest aangetekend tegen deze manifeste schending van het principe van rechtszekerheid en van het recht op een eerlijk proces voor de belastingplichtigen.

Het moet gezegd dat het beroep dat werd ingesteld voor het Hof van Beroep van Brussel symbolisch was voor een zekere administratieve houding voor de hervorming van de fiscale procedure die in 1999 plaats vond.

De betrokken belastingen dateerden van 1986 en 1990. Op het ogenblik dat het beroep voor de Rechtbank van eerste aanleg van Brussel werd ingesteld, in 2003, had de Belgische staat nog geen standpunt ingenomen over de door de belastingplichtige ingediende klachten, die dus besliste om de zaak onmiddellijk voor de gerechtelijke instanties voor te brengen.

De Belgische staat riep voor de Rechtbank van eerste aanleg en voor het Hof van Beroep de opschorting van de verjaringstermijn in haar voordeel in, met als argument de onmogelijkheid voor haar om tot een gedwongen terugvordering van haar vordering over te gaan, gezien het bestaan van de klachten. In de oude fiscale procedure verbood een expliciete bepaling van het wetboek immers de maatregelen van gedwongen uitvoering wanneer een klacht reeds was ingediend.

Niettemin heeft het Hof beslist dat de Belgische staat, om zich op deze onmogelijkheid te kunnen beroepen, moest aantonen dat het haar, omwille van omstandigheden eigen aan deze klachten, redelijkerwijs onmogelijk was gemaakt om hierover een beslissing te nemen voor het verlopen van de verjaringstermijn van vijf jaar voor de terugvordering van betwiste bijdragen.

In dit geval was enkel de Belgische staat verantwoordelijk voor het ontbreken van het nemen van een directie beslissing binnen een redelijke termijn (13 jaar is geen redelijke termijn!). De staat kon geen bewijs leveren van het bestaan van geen enkele bijzondere omstandigheid aan dat haar weerhield om zich uit te spreken.

De Belgische staat beriep zich ook op artikel 49 van de programmawet van 9 juli 2004, die retroactief de praktijk van de stuitingen van verjaring rechtvaardigden, terwijl de betwiste belastingschuld noch een zeker noch een vaststaand karakter had.

Tegen de veroordeling die door het Hof van Beroep van Brussel werd uitgesproken op deze buitensporige bepaling van het gemeenrecht kan geen beroep worden aangetekend.

Hiermee de positie volgend die het Grondwettelijk Hof en de Raad van State hebben ingenomen, beschouwt het Hof van Beroep van

Brussel dit artikel van de programmawet eerst en vooral als onderhevig aan het principe van de rechtszekerheid, en dat zijn retroactieve onmiskenbare effect enkel kan gerechtvaardigd worden wanneer het onontbeerlijk is voor de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst.

Door zich vervolgens te distantiëren van het arrest van het grondwettelijk Hof van 1 februari 2006 dat oordeelde dat er ondanks dat er geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet was, noch van het principe van de rechtszekerheid, heeft het Hof van Beroep van Brussel zeer terecht geoordeeld dat een dergelijke buitensporige bepaling van gemeenrecht niet mocht toegepast worden.

De verjaring van het terugvorderingsrecht van fiscale bijdragen is een burgerlijk recht in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens dat wel van toepassing is.

Niettemin moeten de maatregelen om de betaling van belastingen

te verzekeren een juist evenwicht garanderen tussen het algemeen belang en de bescherming van de fundamentele mensenrechten. In het bijzonder moet het recht op een eerlijk proces, vastgelegd in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, gerespecteerd worden.

Volgens het Hof, wanneer blijkt dat de retroactiviteit van de wettelijke bepaling het onderwerp van één of meerdere juridische procedures in bepaalde zin beïnvloedt, of de rechtscollages weerhoudt om zich uit te spreken, vereist de aard van de bewuste principes dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende redenen van algemeen belang deze tussenkomst van de wetgever rechtvaardigt, die inbreuk pleegt op de rechtswaarborgen, die in principe ook aan iedereen worden toegekend, ten nadele van een bepaalde categorie burgers.

Niettemin beslist het Hof van Beroep van Brussel dat het bestaan van dergelijke omstandigheden in dit geval niet is aangetoond. De Belgische staat kon dus geen

beroep doen op uitzonderlijke omstandigheden of dwingende redenen van algemeen belang die de retroactieve toepassing van artikel 49 van de programmawet toelaten.

Het Hof van Beroep van Brussel bestraft op die manier het abusief gedrag van de Belgische staat, die klachten gedurende meer dan 13 jaar zonder motief liet slapen, om zich daarna te beroepen op een programmawet die 16 jaar later werd aangenomen en die stuiting rechtvaardigt die, krachtens de rechtspraak van toepassing voor deze wet, de verjaring niet op een geldige wijze zou gestuit hebben.

Daarop volgt een bevestiging van het (reeds moedige) vonnis van de Rechtbank van eerste aanleg van Brussel die de betwiste bijdragen als voorgeschreven verklaarde.

Dit arrest moet zonder enige twijfel goedgekeurd worden. Als het niet ambtshalve van toepassing is in alle gevallen van fiscale verjaring waarop de programmawet van 2006 inbreuk pleegde, het opent opnieuw het debat over de geldigheid van de stuiting van de verjaring van terugvordering van betwiste bijdragen, alsook van de schending van het principe van rechtszekerheid en van het recht op een eerlijk proces dat gegarandeerd wordt door het Verdrag van de Rechten van de Mens.

“

Het Hof van Beroep van Brussel bestraft het abusief gedrag van de Belgische staat, die klachten gedurende meer dan 13 jaar zonder motief liet slapen, om zich daarna te beroepen op een programmawet die 16 jaar later werd aangenomen en die stuiting rechtvaardigt die, krachtens de rechtspraak van toepassing voor deze wet, de verjaring niet op een geldige wijze zou gestuit hebben.

”

Séverine SEGIER

In fiscale zaken is het beroep altijd opschortend

Het Hof van Cassatie heeft onlangs een interessant arrest gevelde betreffende het uitvoerbaar karakter bij voorraad van een gerechtelijke beslissing in fiscale zaken (Cass. 28 februari 2014, A.R. N° F.12.0185.F).

Een CVBA werd onderworpen afhoudingen die de Belgische staat had uitgevoerd op basis van de artikelen 402 en 403 van het WIB die de hoofdelijke aansprakelijkheid voorzien van de uitvoerder voor de betaling van fiscale schulden (ontstaan voor het afsluiten van het contract) van de ondernemer op wie hij een beroep had gedaan. Ze maakt de zaak aanhangig bij de beslagrechter teneinde te bekomen dat hij de handhaving oplegt van de bewaarde beslagen die door de Belgische staat werden uitgevoerd, alsook de terugbetaling van de afgehouden bedragen.

Nadat de CVBA de zaak voor de beslagrechter gewonnen had, tekende de Belgisch staat beroep aan tegen het vonnis.

Het bedrijf heeft echter de gedwongen tenuitvoerlegging van het vonnis waartegen beroep werd aange-tekend, verder gezet. De Belgische staat heeft zich daarna daartegen verzet voor de beslagrechter.

Het Hof van beroep heeft de argumentatie van de Belgische staat niet

gevolgd en heeft geoordeeld dat het vonnis van de beslagrechter uitvoerbaar bij voorraad was.

De vraag werd daarna voorgelegd aan het Hof van Cassatie.

De Belgische staat werpt twee middelen op om zijn verzoek te ondersteunen : de onbevoegdheid van de beslagrechter en de schending van de artikelen 300§2 en 377 van het WIB.

De vraag rond de onbevoegdheid van de rechter is snel beantwoord : de beslagrechter was weldegelijk bevoegd om de vraag van de CVBA te behandelen. Bovendien is de beslissing van de beslagrechter in principe van rechtswege uitvoerbaar.

De interpretatie van de twee hierboven vermelde bepalingen werd voorgelegd aan het Hof van Cassatie.

Artikel 377 van het WIB voorziet dat de termijnen van bezwaar, beroep en cassatie, alsook het bezwaar, het beroep en het cassatieberoep opschortend zijn voor de uitvoering van de gerechtelijke beslissing.

Deze bepaling betreft echter de procedure van vestiging van de belasting en niet, zoals in dit geval, de procedure van invordering.

Het is artikel 300, §2 die op dat laatste van toepassing is. Het bepaalt dat ; « *wanneer een instelling van een rechtsovername als doel heeft, ook al*

is dat gedeeltelijk, maatregelen te bekomen om de invordering van de belasting uit te voeren of te garanderen, met inbegrip van alle bijkomstigheden, verhogingen en boetes, alsook de interesten en de daarmee verbonden kosten, zijn de cassatietermijn alsook het cassatieberoep opschortend. ».

Het maakt geen verwijzing noch naar het bezwaar en het beroep op zich, noch naar de termijnen van dat bezwaar en beroep.

Volgens de advocaat-generaal zou artikel 300, §2 van het WIB een bepaling zijn die het gemeen procedurerecht vervolledigt (art. 1397 tot 1402 van het GerW.). Artikel 1397 van het Gerechtelijk

“

Het Hof heeft de mening van de advocaat-generaal overgenomen en verbreekt het bestreden arrest om die reden dat artikel 377 van het WIB niet verhindert dat een beslissing die tot een betwisting leidt met betrekking tot de toepassing van het WIB, uitvoerbaar bij voorraad is.

Zij beslist zo dat artikel 377 van het WIB van toepassing is zowel voor de vestiging van de belasting als in invorderingszaken.

Indien deze interpretatie in het voordeel is van de coherentie moeten men toch toegeven dat ze moeilijk te verzoenen valt met de principes die aan de interpretatie van de belastingwetten vooraf gaan.

”

Wetboek voorziet hieromtrent dat ; *« behalve de uitzonderingen die door de wet voorzien zijn en onverminderd de regel die in artikel 1414 wordt uiteengezet, schort het aangetekende bezwaar tegen het definitieve vonnis en het beroep hiertegen er de uitvoering van op »*. Artikel 300, §2 van het WIB zou dus als doel hebben de cassatietermijn en de termijn van verwijzing naar cassatie aan de lijst, die voorzien is door artikel 1397 van het GerW., toe te voegen (dat niet de beslissingen van de beslagrechter beoogt).

Daartegenover zou artikel 377 van het WIB een volledig systeem instellen die elke tenuitvoerlegging van de gerechtelijke beslissing verbiedt zolang alle beroepsmogelijkheden niet werden gebruikt.

De advocaat-generaal onderzoekt vervolgens deze bepalingen in het licht van de parlementaire werken die de wil van de wetgever bevestigen om een algemeen opschortend effect toe te kennen inzake fiscale invorderingen.

Ondanks de onduidelijkheid en de lacunes in de wet, besluit hij hieruit dat de coherentie zou gebieden dat de uitvoering bij voorraad van een gerechtelijke beslissing met betrekking tot de invordering van de belasting een gelijkaardig regime kent, zowel voor de beslissing van de eerste rechter als voor deze van de rechter in beroep en zowel voor het beroep als voor de verwijzing in cassatie.

Het Hof heeft de mening van de advocaat-generaal overgenomen en verbreekt het bestreden arrest om die reden dat artikel 377 van het WIB niet verhindert dat een beslissing die tot een betwisting leidt met betrekking tot de toepassing van het WIB, uitvoerbaar bij voorraad is.

Zij beslist zo dat artikel 377 van het WIB van toepassing is zowel voor de vestiging van de belasting als in invorderingszaken.

Indien deze interpretatie in het voordeel is van de coherentie moet men toch toegeven dat ze moeilijk te verzoenen valt met de principes die aan de interpretatie van de belastingwetten vooraf gaan.

Door een algemeen draagvlak te geven aan artikel 377 van het WIB omzeilt het Hof van Cassatie de moeilijkheden die verbonden zijn aan de interpretatie van artikel 300, §2 van het WIB, gelezen samen met de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek wat ertoe zou geleid hebben te beslissen dat het vonnis van de beslagrechter uitvoerbaar bij voorraad was.

Pauline MAUFORT

Het Brussels Gewest verlengt de registratietermijn van command-verklaringen

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft beslist om de registratietermijn van commandverklaringen te verlengen van 1 naar 5 werkdagen en dit vanaf 1 januari 2015. Op die manier komt ze overeen met de termijn van 5 werkdagen die nu al van toepassing is in het Vlaamse en Waalse Gewest.

Het voorbehoud van het recht om een command te kiezen, is een clause die wordt opgenomen in een verkoopcontract en waarmee de koper zich het recht voorbehoudt om op latere datum en binnen een bepaalde termijn een derde persoon, die op het ogenblik van de verkoop onbekend is voor de verkoper, aan te duiden die de aankoop op zich neemt. De initiële koper, indien hij het recht om een command te kiezen gebruikt, wordt verondersteld het goed niet in eigen naam te hebben aangekocht, maar in naam en voor rekening van de derde die daartoe werd aangeduid.

De akte die vaststelt dat de koper het recht om een command te kiezen, heeft uitgeoefend, heet een commandverklaring. De initiële koper neemt de naam aan van “de gecommandeerde” en de defini-

tieve koper (ofwel de persoon die door de initiële koper werd aangeduid) deze van “command”.

De commandverklaring laat de potentiële koper van een goed toe om zijn identiteit niet te onthullen aan de verkoper van het goed, omdat deze laatste bijvoorbeeld niet zou willen verkopen aan hem. Het kan ook nuttig zijn wanneer de naam en de hoedanigheid van de potentiële koper van het goed een verhoging van de verkoopprijs zou kunnen veroorzaken.

De commandverklaring moet aan een aantal voorwaarden voldoen die in artikel 159, 1° van het Wetboek van registratierechten zijn opgenomen. Wanneer deze voorwaarden niet vervuld zijn, wordt de verklaring voor toepassing van het Wetboek beschouwd als een wederverkoop.

“

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft beslist om de registratietermijn van commandverklaringen te verlengen van 1 naar 5 werkdagen en dit vanaf 1 januari 2015. Op die manier komt ze overeen met de termijn van 5 werkdagen die nu al van toepassing is in het Vlaamse en Waalse Gewest.

Onder de voorwaarden die moeten voldaan worden om te voorkomen dat de commandverklaring inzake registratierechten zou beschouwd worden als een nieuwe verkoop, is voorzien dat de ontvanger van de registratie binnen een bepaalde termijn van de commandverklaring op de hoogte moet gebracht worden.

Volgens de wetgeving die tot nu toe van toepassing was in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moest de commandverklaring ten laatste de eerste werkdag van het registratiebureau, die volgt op de ondertekening van het contract of de aanbesteding in geval van openbare verkoop, bekend gemaakt worden.

In de praktijk bleek dat deze termijn van 24 uren echter onredelijk kort was, en dit zowel voor het verlijden van de akte als voor de daarna volgende bekendmaking aan de ontvanger van de registratie. Om hier iets aan te doen, heeft de Brusselse ordonnantie van 8 mei 2014 de registratietermijn verlengd van 1 naar 5 werkdagen. Zodoende is de toepasselijke termijn vanaf nu in de drie Gewesten van het land dezelfde.

De ordonnantie van 8 mei 2014, die het artikel 159, 1° van het Wetboek van registratierechten die van toepassing is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wijzigt, zal van kracht worden vanaf 1 januari 2015.

Nicolas THEMELIN

Normaal beheer van het privé-vermogen versus beroepsinkomsten

Het normale beheer van het privé-vermogen is niet onverenigbaar met speculatie. Dan stelt zich de volgende vraag: wanneer worden occasionele speculatieve verrichtingen beroepsactiviteiten?

We kunnen verschillende hypothesen vooropstellen. Er bestaan handelingen van normaal beheer van het privé-vermogen die niet belast worden. Daartegenover heeft men de handelingen die uit een beroepsactiviteit voortkomen en die belast worden volgens de personenbelasting met een progressief tarief. Ten slotte bestaan er diverse inkomsten die aan een tarief van 33% belast worden (artikel 90, 1° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, hierna “WIR92” genoemd).

Om een beroepsinkomst te bepalen, kunnen onder meer de volgende criteria worden weerhouden: de handeling is verbonden met de beroepsactiviteit van de belastingplichtige, het goed aan de basis van de meerwaarde werd gebruikt voor professionele doeleinden.

In februari 2014 werd een geschil aanhangig gemaakt voor de rechtbank van eerste aanleg van Namen betreffende de vraag van

“

De rechtbank beslist dat de belastingplichtigen een onroerend vermogen hebben samengesteld voor hun eigen gebruik, om er zekere inkomsten uit te halen, maar de huurgelden en niet de winsten, vormen voor hen beroepsinkomsten.

De rechtbank beslist ook dat diegene die geen handelaar in goederen is en die geen enkele professionele activiteit uitoefent, geen enkele andere fiscale verplichting heeft dan de inkomsten uit zijn gebouwen aan te geven, dit conform artikel 7 van het WIB 92.

”

het normaal beheer van het privé-vermogen (Burg., Namen, 12 februari 2014, RG nr. 09/2685/A).

In dit geval betreft het belastingplichtigen die een onroerend vermogen bezitten bestaande uit zestien gebouwen. Deze gebouwen werden aangekocht met persoonlijk spaargeld van de belastingplichtigen, alsook met inkomsten afkomstig van de gebouwen.

De belastingplichtigen hebben een twintigtal gebouwen gekocht en hebben één verkoop en twee schenkingen gedaan.

Ze hebben deze inkomsten steeds aangegeven in de categorie van onroerende inkomsten

(artikel 7 van het WIB 92). De administratie heeft deze kwalificatie nooit aangevochten, ondanks twee controles die zij in 1990 en 1995 heeft uitgevoerd.

In 2005 ondersteunt de administratie echter de volgende visie: volgens haar moeten de ontvangen huurgelden eigenlijk als beroepsinkomsten worden beschouwd. Het stelsel van “handelaar in goederen” moet bijgevolg op hen toegepast worden.

De rechtbank herinnert aan het onderscheid dat bestaat tussen een economische activiteit en een beroepsactiviteit. *“Een economische activiteit is een activiteit die, algemeen, beantwoordt aan de materiële of andere behoeftes van diegene die ze uitoefent. Zo omschreven kan de economische activiteit zowel een privé karakter hebben als van professionele aard zijn”.*

Volgens het vonnis wordt een economische activiteit professioneel van zodra de ze privé-sfeer verlaat van diegene die ze uitoefent, wanneer ze op de markt verschijnt.

De rechtbank verduidelijkt dat om te bepalen of de inkomsten van de belastingplichtige al dan niet beroepsinkomsten zijn, men eerst en vooral moet nagaan of de economische activiteit die hij ontplooit, al dan niet op een markt terechtkomt.

Twee andere criteria die in overweging moeten genomen worden voor de kwalificatie van de inkomsten als beroepsinkomsten zijn het belang en de herhaling van de verrichtingen.

De rechtbank beslist dat de belastingplichtigen een onroerend vermogen hebben samengesteld voor hun eigen gebruik, om er zekere inkomsten uit te halen, maar de huurgelden en niet de winsten, vormen voor hen beroepsinkomsten.

De rechtbank beslist ook dat diegene die geen handelaar in goederen is en die geen enkele professionele activiteit uitoefent, geen enkele andere fiscale verplichting heeft dan de inkomsten uit zijn gebouwen aan te geven, dit conform artikel 7 van het WIB 92.

De rechtbank heeft dus de belastingplichtigen in het gelijk gesteld en heeft de betwiste bijdragen geannuleerd.

Florence CAPPUYNS

De rechter heeft de bevoegdheid om de bijzondere aanslag op geheime commissies te verminderen

Op 6 juni 2014 heeft het Grondwettelijk Hof een interessant arrest gevelde betreffende de bijzondere aanslag op geheime commissies, dit ten gevolge van een prejudiciële vraag die werd gesteld door de rechtbank van eerste aanleg van Leuven.

De fiscale administratie had een afzonderlijke aanslag van 309% geheven voor kosten die niet werden gerechtvaardigd door het voorleggen van individuele fiches en een samenvattende opgave. Het betreft daar wat men in het algemeen noemt “de bijzondere aanslag op geheime commissies”, voorzien in artikel 219 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

De rechtbank van eerste aanleg van Leuven was vertrokken van het principe dat de rechter niet de bevoegdheid had om deze aanslag te verminderen. Daarom heeft de rechtbank beslist het Grondwettelijk Hof te interpellieren over de grondwettelijkheid van dit artikel 219 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

Het Hof zegt eerst en vooral dat

men kan oordelen dat de afzonderlijke aanslag een sanctie van strafrechtelijke aard kan inhouden in de zin van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. Daardoor moet de belastingplichtige onder meer de garantie hebben dat een onafhankelijke en onpartijdige rechter in volle rechtsmacht een controlerende rol kan uitoefenen op de afzonderlijke aanslag die door de administratie werd gegeven.

“

Het Hof stelt dat het goed mogelijk is om deze bepaling te interpreteren op een manier die conform is met de Grondwet, te weten als laat ze dergelijke controle door de rechter toe.

Bijgevolg kan de afzonderlijke aanslag perfect het voorwerp uitmaken van een vermindering door de hoven en rechtbanken.

”

Wanneer het gaat over het straffen van tekortkomingen aan de wettelijke bepalingen, kan de wetgever perfect beslissen “of het opportuun is om te kiezen voor strafrechtelijke sanctie sensu stricto of voor een afzonderlijke aanslag”. Hij kan de ernst van het tekort beoordelen en dit streng bestraffen.

Het Hof is van mening dat het weldegelijk aan de wetgever toekomt om de grenzen en de bedragen vast

te leggen binnen het kader van de welke de beoordelingsbevoegdheid van de administratie en, bijgevolg, deze van de rechtbank, moet uitgeoefend worden, maar dat dergelijk systeem geen disproportionele aanval op het algemeen principe mag zijn volgens hetwelk, inzake sancties, niets dat tot de beoordelingsbevoegdheid van de administratie behoort, aan de controle van de rechter ontsnapt (punt B.7 van het arrest).

Het Hof leidt hieruit af dat de rechter in volle rechtsmacht een controle moet kunnen uitoefenen op de afzonderlijke aanslag en dus onder meer de sanctie moet kunnen milderen teneinde deze in verhouding te brengen met de begane tekortkomingen.

Bijgevolg is het artikel 219, zoals het werd geïnterpreteerd door de rechtbank van eerste aanleg van Leuven in de zin dat deze controle in volle rechtsmacht niet toegelaten werd, niet conform met de Grondwet.

Het Hof stelt echter dat het goed mogelijk is om deze bepaling te interpreteren op een manier die conform is met de Grondwet, te weten als laat ze dergelijke controle door de rechter toe.

Bijgevolg kan de afzonderlijke aanslag perfect het voorwerp uitmaken van een vermindering door de hoven en rechtbanken.

Lida ACHTARI

Belasting van de vergoedingen bij einde mandaat

Een geschil betreffende de vergoedingen bij einde mandaat voor een zelfstandig agent van een bank werd voor het Hof van beroep van Bergen aanhangig gemaakt. De twistige vraag betreft het al dan niet gedwongen karakter van de stopzetting van een activiteit.

In dit geval gaat het over een naamloze vennootschap die in het kader van de reorganisatie van haar netwerk van agenten beslist heeft om een einde te stellen aan het mandaat van verschillende mandatarissen.

Ten gevolge hiervan hebben de mandatarissen vergoedingen gekregen.

Eén van de belastingplichtigen heeft deze vergoedingen opgenomen in zijn aangifte voor de aanslagjaren 2001 en 2002, onder de code voorzien voor de afzonderlijk belastbare meerwaarden tegen een aanslagvoet van 16,5%. Daarentegen heeft hij in zijn aangifte voor het aanslagjaar 2000 de code voor de afzonderlijk belastbare meerwaarden tegen een aanslagvoet van 33% gebruikt.

De administratie is overgegaan tot een rechtzetting van zijn aangiftes. Ze heeft beslist om het geheel van zijn vergoedingen te belasten tegen 43,3%.

Op die manier heeft zij artikel 171, 5°, c) van het WIB 92 toegepast, dat zegt dat de winsten of voordelen afkomstig van een beroepsactiviteit eerder bedoeld in artikel 29, alinea 1ste, 2° en 3°, a) onderworpen zijn aan het gemiddelde tarief dat betrekking heeft op het geheel van belastbare inkomsten van het laatste vorige jaar tijdens hetwelke de belastingplichtige een normale beroepsactiviteit uitoefende.

De rechtbank van eerste aanleg van Bergen heeft de belastingplichtige in het gelijk gesteld door zijn aanvraag gegrond te verklaren (Burg. Bergen, 15 december 2011). Ze heeft voor recht gesproken dat de vergoedingen bij einde mandaat een stopzettingsmeerwaarde op de immateriële vaste activa genereert die gestort wordt bij gelegenheid van de gedwongen definitieve stopzetting van zijn activiteit en dus afzonderlijk belast wordt tegen een aanslagvoet van 16,5% (artikel 171, 4°, b) van het WIB 92).

De Belgische staat heeft beroep aangetekend tegen deze beslissing. Volgens haar was de stopzetting van de activiteit in dit geval niet gedwongen. De meerwaarde die uit deze contractverbreking voortvloeide hangt af van de bereidheid van de belastingplichtige. Ze is bijgevolg van mening dat ze tegen een aanslagvoet van 33% moet belast worden en dit in toepassing van artikel 171, 1°, c) van het WIB 92.

Het Hof van Beroep van Bergen beslist dat de vergoeding die door de

“

Het Hof voegt er aan toe dat uit de voorbereidende werken blijkt dat de ratio legis van deze bepaling is om te vermijden dat de belastingplichtige wordt belast op de vergoeding die hij kreeg in geval van een gebeurtenis die niet afhangt van zijn bereidheid.

Het Hof bevestigt zo het vonnis die de rechtbank van eerste aanleg van Bergen geveld heeft en verklaart het beroep van de Belgische staat ongegrond.

”

belastingplichtige werd ontvangen een vergoeding is die werd gestort naar aanleiding van de definitieve en gedwongen stopzetting van de activiteit. Ze herhaalt dat “een definitieve gedwongen stopzetting” moet begrepen worden als “de definitieve stopzetting die het gevolg heeft van een schadegeval, van een onteigening, van een opeising in eigendom of een andere gelijkaardige gebeurtenis (artikel 171, 4°, b), alinea 2 van het WIB 92)”.

In haar nummer 171/203 bevestigt het administratief commentaar dat de voorbereidende werken verduidelijken dat met “gelijkaardige gebeurtenis” men zeker een gebeurtenis bedoeld die zich voordoet onafhankelijk van de bereidheid van de belanghebbende.

Het Hof voegt er aan toe dat uit de voorbereidende werken blijkt dat de ratio legis van deze bepaling is

om te vermijden dat de belastingplichtige wordt belast op de vergoeding die hij kreeg in geval van een gebeurtenis die niet afhangt van zijn bereidheid.

Het Hof bevestigt zo het vonnis die de rechtbank van eerste aanleg van Bergen geveld heeft en verklaart het beroep van de Belgische staat ongegrond.

We zullen noteren dat voor wat deze vraag betreft, de rechtspraak van de meeste Franstalige rechtspraak verschilt van deze van de Nederlandstalige rechtbanken.

Florence CAPPUYNS

Vruchtgebruik en uitgaven gelinkt aan de maatschappelijke activiteit: Het Hof van Cassatie in het voordeel van de belastingplichtige

We hebben het reeds gehad over de rechtspraak SALINVEST, volgens dewelke het niet zou volstaan dat de kosten van een bedrijf worden gemaakt met het oog op het verwerven of behouden van beroepsinkomsten, zoals dit in artikel 49 van het WIB wordt geformuleerd, maar dat deze kosten verbonden moeten zijn met de uitoefening van het beroep of nodig moeten zijn door de uitoefening van haar maatschappelijk doel zoals deze in de statuten omschreven is.

De rechtspraak van de feitenrechtters lijkt de laatste jaren te evolueren naar een standpunt die meer in de lijn ligt van de tekst van artikel 49 van het wetboek en gunstiger voor de belastingplichtige.

Een recent arrest van het Hof van Cassatie verklaart een verrichting die werd uitgevoerd door een koppel verplegers die een bedrijf hadden opgericht waarvan het doel was “*alle activiteiten van*

thuisverpleger, alsook van verpleger in rusthuis en dispensarium” uit te oefenen, geldig.

Het koppel had aan dat bedrijf voor een termijn van 16 jaar het vruchtgebruik op een terrein verkocht waarop het bedrijf een villa met zwembad bouwde en waar de maatschappelijke zetel werd gevestigd.

De villa was bestemd voor de uitvoering van het beroep van verpleger, maar ook als privéwoning van de vennoten.

Logischerwijze nam het bedrijf het vruchtgebruik en de bouwwerken op in het actief van haar balans, ten titel van materiële vaste activa, en schreef deze elk jaar af.

De administratie verwierp de afschrijvingen op het gebouw en werd in het gelijk gesteld door het Hof van Beroep van Bergen.

Volgens het Hof van Beroep kunnen de uitgaven van een commerciële vennootschap enkel als aftrekbare beroepskosten worden beschouwd indien deze verband houden met de uitoefening van het beroep, met andere woorden als ze noodzakelijkerwijs met het maatschappelijk doel verbonden zijn.

Het Hof van Beroep gaf toe dat het bedrijf effectief een maatschappelijke zetel dient te vestigen, maar ze was van mening

dat het niet werd bewezen dat de kosten verbonden aan de vestiging van het vruchtgebruik en aan de realisatie van belangrijke bouwkundige werkzaamheden werden gemaakt om het bedrijf toe te laten er ten allen tijde handelingen te stellen die verband houden met haar maatschappelijk doel, met andere woorden activiteiten van thuisverpleger en in verpleger in rusthuis en dispensarium.

Het Hof van Beroep stelde vast dat de activiteit die in het gebouw werd uitgeoefend zich beperkte tot administratieve en boekhoudkundige taken.

Ze leidde daaruit af dat het bedrijf niet aantoonde op welke manier de bouw van een woning met privé-zwembad en privé-tuin, die niet dient om op regelmatige basis patiënten te ontvangen in het kader van hun activiteit van verpleger, haar belastbare inkomsten opbracht.

We worden hier dus typisch geconfronteerd met de vereiste van een uitgave “gekoppeld” aan de maatschappelijke activiteit waarover reeds veel inkt is gevloeid.

Het Hof van Cassatie heeft uitspraak gedaan tegen dit arrest en heeft de afschrijvingen geldig verklaard.

Het hoger Gerechtshof herhaalt dat volgens artikel 49, alinea 1er van het Wetboek van inkomstenbelastingen 1992, dat van toepassing is op vennootschappen krachtens artikel 183, als beroepskosten aftrekbaar zijn, middels bewijs, de kosten die de belastingplichtige heeft gemaakt of gedragen tijdens de aanslagperiode met het oog op het verwerven of behouden van belastbare inkomsten.

Artikel 52, 6° van dat wetboek rangschikt onder de aftrekbare beroepskosten, op basis van het voornoemde artikel 49, met name

de afschrijvingen met betrekking tot materiële vaste activa waarvan het gebruik beperkt is in tijd, deze vaste activa die krachtens artikel 2, §7 van datzelfde wetboek de betekenis krijgen die hen werd toegekend door de wetgeving met betrekking tot de boekhouding en jaarrekeningen van ondernemingen.

In dat verband worden in de bijlage aan het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekeningen van ondernemingen, dat in dit geval van toepassing is, onder de rubriek III.A. bestemd voor de materiële vaste activa, ingeschreven, de bebouwde en niet-bebouwde terreinen, permanente constructies alsook hun toebehoren, die de betrokken onderneming in eigendom heeft *en die langdurig door haar worden gebruikt voor haar exploitatie alsook de andere zakelijke rechten die de onderneming heeft op gebouwen die langdurig door haar worden gebruikt voor haar exploitatie* wanneer de canon of vergoedingen voortijdig bij het begin van de overeenkomst werden betaald.

Het Hof van Cassatie merkt op dat het arrest van het Hof van Beroep vaststelt dat het bedrijf dat in 1995 werd opgericht, als maatschappelijk doel heeft alle activiteiten van thuisverpleger en verpleger in rusthuis en dispensarium, alsook alle commerciële, industriële, financiële, roerende of onroerende verrichtingen en ver-

“

Vanaf het ogenblik dat het arrest vaststelt dat er weldegelijk een activiteit wordt uitgeoefend in het gebouw, en er uit blijkt dat de maatschappelijke activiteit in het gebouw werd uitgeoefend voor wat betreft de administratieve en boekhoudkundige taken, wordt hieruit afgeleid dat dit gebouw dus, ook al was het maar gedeeltelijk, langdurig gebruikt werd voor zijn exploitatie...

We mogen terecht blij zijn met dit arrest van het Hof van Cassatie dat het principe van de niet-inmenging bevestigt, dat de administratie verbiedt om zich te bemoeien met het beheer van de zaken van de belastingplichtige en om tot een opportuniteitscontrole van de uitgave over te gaan.

”

richtingen van enigerlei aard die rechtstreeks of onrechtstreeks daarmee verband houden; dat zij in 1995 van haar vennoten-oprichters het vruchtgebruik hebben verworven van een terrein voor een periode van zestien jaar en daar, op haar eigen kosten, middels een financiële regeling op het einde van het vruchtgebruik, een villa met zwembad voor privé-gebruik van de vennoten en voor de uitoefening van het beroep van verpleger heeft gebouwd; dat één van haar twee vennoten voor onbepaalde duur zaakvoerder is geworden van het bedrijf; dat ze haar maatschappelijke zetel in het betwiste onroerend goed heeft gevestigd en dat ze het vruchtgebruik en de bouwwerkzaamheden heeft opgenomen in het actief van haar balans, onder materiële vaste activa en deze elk jaar afschreef.

Het arrest van het Hof van Beroep van Bergen zegt *“dat niet wordt betwist dat de activiteit die in het betwiste onroerend goed wordt uitgeoefend zich beperkte tot administratieve of boekhoudkundige taken”*.

Het is net die vaststelling die de censuur van het Hof van Cassatie betoogt.

Vanaf het ogenblik dat het arrest vaststelt dat er weldegelijk een activiteit wordt uitgeoefend in het gebouw, en er uit blijkt dat de maatschappelijke activiteit in het gebouw werd uitgeoefend voor

wat betreft de administratieve en boekhoudkundige taken, wordt hieruit afgeleid dat dit gebouw dus, ook al was het maar gedeeltelijk, langdurig gebruikt werd voor zijn exploitatie...

Er werd dus weldegelijk door het bedrijf een activiteit uitgeoefend in dat gebouw.

Dit heeft het Hof van Cassatie de kans gegeven om de belastingplichtige gelijk te geven.

Het Hof van Cassatie herbekijkt dus heel terecht de toepassing van artikel 49.

Andere feitenrechters hadden reeds vastgesteld dat aan de wet moet toegevoegd worden dat er een absolute link van noodzakelijkheid moet geëist worden waarvan de verificatie in realiteit voort komt uit een opportuniteitscontrole noch de administratie noch de rechtscolleges mogen deelnemen.

We mogen terecht blij zijn met dit arrest van het Hof van Cassatie dat het principe *van de niet-inmenging bevestigt*, dat de administratie verbiedt om zich te bemoeien met het beheer van de zaken van de belastingplichtige en om tot een opportuniteitscontrole van de uitgave over te gaan.

Pascale HAUTFENNE

Vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor investering in zones met moeilijkheden

De wet van 15 mei 2014 op de uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance houdt onder andere een steunmaatregel in via de fiscaliteit voor de investering. Het Koninklijk Besluit van 13 juni 2014 verduidelijkt enkele toepassingscriteria van deze maatregel.

Deze maatregel maakt deel uit van de huidige economische context van sluiting of herstructurering van ondernemingen op grote schaal met een groot verlies van arbeidsplaatsen tot gevolg.

Wanneer een onderneming zal investeren in een erkende zone met moeilijkheden zal het voor die onderneming in bepaalde gevallen mogelijk zijn om een gedeeltelijke vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing te verkrijgen van 25% gedurende de twee eerste jaren van aanwerving van de werknemer die op basis van deze maatregel gerekruteerd wordt. Het bedrag dat vrijgesteld wordt van voorheffing zal op die manier door de werkgever kunnen behouden worden.

De vrijstelling van betaling wordt beperkt door de werkgever en bedraagt maximum 7,5 miljoen euro

“

Wanneer een onderneming zal investeren in een erkende zone met moeilijkheden zal het voor die onderneming in bepaalde gevallen mogelijk zijn om een gedeeltelijke vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing te verkrijgen van 25% gedurende de twee eerste jaren van aanwerving van de werknemer die op basis van deze maatregel gerekruteerd wordt. Het bedrag dat vrijgesteld wordt van voorheffing zal op die manier door de werkgever kunnen behouden worden.

”

gedurende een periode van 36 maanden.

Concreet betekent dit dat het betrokken gewest, in geval van collectief ontslag, aan de Minister van Financiën voorstelt om een steunzone te bepalen met een toepassingsperiode van maximum zes jaar in een straal van maximum 40 kilometer van de vestiging van de bedrijven die getroffen zijn door gevallen van collectief ontslag. Het gewest zal slechts voor maximum vier gevallen van collectief ontslag steunzones kunnen voorstellen. Er worden ook beperkingen voorzien voor wat betreft de oppervlakte die de steunzone mag beslaan en het

aantal inwoners dat die oppervlakte mag tellen. De steunzone mag wel samengesteld zijn uit onderbroken zones.

De wet zegt wat men onder “collectief ontslag” moet verstaan. Het betreft een geheel van ontslagen die ten minste 500 werknemers tijdens een periode van drie jaar treft in één of meerdere vestigingen van één of meerdere bedrijven die zich in een ononderbroken zone van 20 km² bevinden binnen een cirkel met een straal van maximum 5 km. De wet zegt ook dat de drempel van 500 ontslagen werknemers tot 250 kan teruggebracht worden als de totaliteit van de steunzone die door het gewest wordt voorgesteld een jeugdwerkloosheidsgraad kent die gelijk wordt geacht met het gemiddelde van de jaarlijkse graad van jeugdwerkloosheid in de gemeenten van de betrokken zone, die hoger is dan 125% van het nationaal gemiddelde.

Sommige activiteitensectoren worden uitgesloten van het toepassingsveld van deze maatregel, zoals de ijzer- en staalindustrie, de synthetische vezelindustrie, de landbouwsector of de energiesector bijvoorbeeld.

Om van de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing te kunnen genieten, moet de werkgever een nieuwe investering doen die een arbeidsplaats creëert.

Investerings waarvoor geen regionale steun wordt toegekend,

worden voor deze maatregel uitgesloten. De uiteenzetting van de motieven rechtvaardigt dit op grond van het feit dat de federale tussenkomst moet beschouwd worden als een bijkomende steunmaatregel naast de regionale steunmaatregelen.

Er wordt echter wel een onderscheid gemaakt tussen grote bedrijven en de KMO's voor wat betreft de investering. Voor deze laatste zijn de voorwaarden soepeler.

Voor de toepassing van deze wet krijgen de KMO's een bredere definitie die geïnspireerd is op het Europese recht in deze materie. Het betreft bedrijven die voor de laatste of voorlaatste afgesloten aanslagperiode en gedurende ten minste twee opeenvolgende aanslagperiodes een jaarlijks gemiddelde van ten minste 250 werknemers in dienst hadden en waarvan het jaarlijks omzetcijfer exclusief BTW 50 miljoen euro niet overschrijdt, of het jaarlijks balanstotaal niet hoger is dan 43 miljoen euro.

Voor de grote bedrijven moet de investering in materiële of immateriële vaste activa gedaan zijn die verband houden met opening van een nieuwe vestiging of met de verscheidenheid van de activiteit van een vestiging voor zover dat de nieuwe activiteit niet identiek noch vergelijkbaar is met deze die ze voordien uitoefende.

Voor de KMO's zijn de mogelijkheden groter en kan het bijvoorbeeld ook gaan om vaste activa die verband houden met de uitbreiding van de capaciteit van een bestaande vestiging of met een fundamentele verandering in het geheel van productieprocessen van een bestaande vestiging.

Deze investering kan in bepaalde gevallen bijvoorbeeld ook een overname van materiële of immateriële vaste activa betreffen van een vestiging die deel uitmaakt van een bedrijf dat failliet is gegaan.

De nieuwe arbeidsplaats die op die manier gecreëerd werd, moet gedurende ten minste 3 jaar voor de KMO's en gedurende 5 jaar voor de grote bedrijven behouden worden.

Daartegenover kan deze vrijstelling van betaling van bedrijfsvoorheffing niet toegepast worden om de belastbare vergoedingen van werknemers voor welke een andere vrijstelling van betaling van bedrijfsvoorheffing reeds van toepassing is.

Nu moeten we afwachten in welke mate deze maatregel door de gewesten zal gebruikt worden en wat concreet de impact zal zijn van een dergelijke eenmalige en tijdelijke maatregel op de arbeid die in ieder geval de door de bedrijven geuite noodzaak van een echte algemene daling van de werkgeverskosten niet zou kunnen vervangen.

Leasing en het bankgeheim: een lang verhaal

Een onvermijdelijke vaststelling van de laatste jaren, het Belgisch bankgeheim is geleidelijk aan, door zowel nationale als internationale wetgeving, afgezwakt.

Het is echter nog niet helemaal verdwenen, dat is wat het Hof van Cassatie ons nog eens in herinnering brengt in haar recent arrest van 22 mei 2014.

De problematiek waarover het Hof van Cassatie zich moest uitspreken, is niet nieuw.

Wanneer een bedrijf een contract van financiële leasing op een voertuig afsluit, bevat het contract meestal een clause die de afnemer bij het verstrijken van het contract toelaat om het voertuig aan te kopen voor een bepaalde prijs (meestal veel lager dan de venale waarde). Bij het verstrijken van het contract kan het bedrijf dus de optie lichten en het voertuig die het zo had aangekocht, doorverkopen en een belastbare meerwaarde realiseren.

Teneinde deze belasting te vermijden, zijn er vele bedrijven die, in plaats van de optie te lichten, het voertuig gratis overdragen aan een directeur, een personeelslid, een aandeelhouder of nog aan een familielid van een

directeur, die het voertuig dan kan aankopen tegen een kleine vergoeding.

De administratie beschouwt het voordeel dat uit dergelijke operatie voortkomt echter als een voordeel van alle aard in hoofde van de derde-koper of als een abnormaal of goedgunstig voordeel in hoofde van de leasingnemer.

Om de begunstigden van deze voordelen te kunnen identificeren, stuurt de administratie informatie-aanvragen naar de financiële leasingmaatschappijen.

De vraag die aan het Hof werd voorgelegd, is dus te weten op welke voorwaarde de fiscale administratie gegevens mag opvragen bij een leasingmaatschappij teneinde het voordeel afkomstig uit dergelijke operatie te belasten?

Deze vraag wordt opgelost op grond van de interpretatie die het Hof van Cassatie heeft gegeven aan artikel 318, alinea 1e van het WIR waarop ons bankgeheim gesteund is: *"In afwijking van de bepalingen van artikel 317, en zonder afbreuk te doen aan de toepassing van de artikelen 315, 315bis en 316, is het de administratie niet toegelaten om in de rekeningen, boeken en documenten van bankinstellingen, wisselkantoren, krediet- en spaarinstellingen, gegevens te verzamelen met het oog op het belasten van hun klanten"*.

Met een eerste arrest van 16 maart 2007 had het Hof van Cassatie beslist dat het fiscaal bankgeheim ook van toepassing was op de financiële leasingmaatschappijen.

Sindsdien heeft het Hof haar rechtspraak echter getemperd. Zo heeft het Hof, bij arrest van 15 oktober 2009, haar mening geuit dat het bankgeheim niet van toepassing was op de verkoop, door een leasingmaatschappij, van een voertuig die voorheen het voorwerp uitmaakte van een leasingcontract, wanneer de koper iemand anders is dan de leasingnemer, en dit zelfs wanneer de leasingnemer de aankoopoptie heeft overgedragen met toestemming van de leasinggever. Aangezien hij van geen enkele financiering vanwege de leasingmaatschappij heeft genoten, kan

hij niet beschouwd worden als een klant in de zin van artikel 318 van het WIB. Deze redenering werd bevestigd door een derde arrest van 8 april 2011.

A contrario uitgelegd, lieten deze arresten echter veronderstellen dat het bankgeheim van toepassing is wanneer de administratie de klant van het bedrijf wenst te belasten op een abnormaal of goedgunstig voordeel.

Dit is wat het Hof van Cassatie zonet bevestigd heeft met haar arrest van 22 mei 2014: “het bankgeheim is van toepassing wanneer gegevens worden verzameld bij een leasingmaatschappij met het oog op de belasting van de leasingnemer, de klant van de leasingmaatschappij, zelfs wanneer die gegevens betrekking hebben op de verkoop van het

geleasde goed aan een derde” (Cass. 22 mei 2014, www.juridat.be)

Volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie volstaat het dus twee situaties te onderscheiden:

In het geval dat de administratie van plan is de derde-koper te belasten ten titel van een voordeel van alle aard, is het bankgeheim niet van toepassing op grond van het motief dat de derde die niet van een financiering genoot, niet als klant van de leasingmaatschappij mag beschouwd worden.

Daarentegen, wanneer de administratie van plan is om de leasingnemer te belasten op een abnormaal of goedgunstig voordeel, is het bankgeheim van toepassing en dit zelfs wanneer de informatieaanvraag betrekking heeft op de verkoop die heeft plaats gehad tussen de derde en de leasingmaatschappij. De belasting die dan wordt geheven op basis van onrechtmatig verkregen gegevens, is nietig.

Een kleine overwinning voor wat er overblijft van het bankgeheim...

Pauline MAUFORT

In het geval dat de administratie van plan is de derde-koper te belasten ten titel van een voordeel van alle aard, is het bankgeheim niet van toepassing op grond van het motief dat de derde die niet van een financiering genoot, niet als klant van de leasingmaatschappij mag beschouwd worden.

Daarentegen, wanneer de administratie van plan is om de leasingnemer te belasten op een abnormaal of goedgunstig voordeel, is het bankgeheim van toepassing en dit zelfs wanneer de informatieaanvraag betrekking heeft op de verkoop die heeft plaats gehad tussen de derde en de leasingmaatschappij. De belasting die dan wordt geheven op basis van onrechtmatig verkregen gegevens, is nietig.

IDEFISC

Tel. : 02/646 46 36

Fax : 02/644 38 00

**IDEFISC wordt uitgegeven
door Thierry AFSCHRIJFT**

in samenwerking met
Pascale HAUTFENNE hoofdredacteur
en

Lida Achtari
Florence Cappuyns
Pauline Maufort
Séverine Ségier
Nicolas Themelin

Verantwoordelijke uitgever:

Thierry AFSCHRIJFT
Lensstraat 13
1000 Brussel

Internet<http://www.idefisc.be>**Volgend nummer:**

December 2014

Wil u Idefisc per e-mail
ontvangen, stuur dan
uw e-mailadres naar
info@idefisc.be.

De door Idefisc gepubliceerde infor-
matie is louter informatief. Het betreft
geen juridisch advies aangaande
welbepaalde situaties.

Deze uitgave is tevens verkrijgbaar
in het Frans. Indien u de Franse tekst
wenst te ontvangen, kan u een e-mail
sturen aan info@idefisc.be. Wij passen
onze databank vervolgens in die zin
aan.

Design by Artwhere
www.artwhere.be